

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-utca SIMON-ház Kuna József ur
kereskedésével szemben.

HIRDETMEŊYEK,

előfizetési pénsek és a hirdetés körüli panaszok
valamint a lap sorsolási részét illető
minden közlemények ide intésendők.

Érmentelen levelek csak lement kezektől
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben hához hordva vagy vidéki
postán küldve

Egész évre	10 ft — kr.
Félévre	5 ft — kr.
Negyedévre	2 ft 50 kr.
Egy hóra	1 ft — kr.

Hirdetési díj:

Öt-hasábpentecsi egyezmény beiktatásáért 50.
Helygídij minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyitótér 4 hasábpentecsiért 20 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
ajdonság sora 50 krajczár.

XVI. évfolyam 1889.

Debreczen. Szombat Deczember 28.

255. szám.

U l t r a.

Valamint mindig törekszik monarchiánk politikájára, különösen a Keletet illető minden kérdésben, a lehetőség szerint s a legaggódóbb lelkiismeretességgel betartani a helyes középutat, úgy soha sincs neki hasznára, ha valamelyik államban, hol osztrák-magyar érdekeket kell megóvni, túlzó irány jut uralkodásra. És az teljesen mindegy, hogy a túlzás jobbra vagy balra csapong-e ki, hogy egy ily államban az ultrakonzervativizmus győze, vagy a radikálizmus ill a kormányruznál. Ezért fogadta annak idején monarchiánk közvéleménye nagy s leleplezetlen bizalmatlansággal azon változásokat, melyek Romániában az ultrakonzervativok, Szerbiában a radikális elemek kezébe játszották az uralmat, és a kormány sem volt valami nagyon elragadtatva a bevált barátok bukása és a velük ellenséges pártok felülkerekedése fölött, ha nem is adhatott kifejezést subjektív érzelmének, a mi állásánál fogva csak természetesen: az a politika, mely a gróf Kálnoky által kipróbált bölcsességgel vont, általa nyilvános kötelező nyilatkozatokban világosan körülírt határokat közt mozog, kevésbé vezetheti magát személyes érzelmek által, mint minden más állam politikája.

A föltétlen önzetlenség mellett, mely keleti politikánk leglényegesebb s legelőkelőbb jellemvonását képezi, továbbá azon szigoruan betartott elvnel fogva, hogy monarchiánk semmiképen nem avatkozik idegen állam belügyeibe, ottani pártok vagy politikai személyiségek ellen vagy mellett még csak a legcsekélyebb befolyásolást sem kockáztatja: kormányunk a romániai és szerbiai párt-és kabinetváltozásokkal szemben nem tehetett egyebet, mint hogy nyugodtan bejárja, mily politikát fog érvényesíteni a

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Feleségemnek.

Nem gondolok a multakkal,
Nem gondolok a jelennel,
Tudom: forrón szerettelek,
El nem muló szerelemmel,
Édes-kinos győzelemmel!

Nem gondolok a jövőmmel,
Nem réttgem, bármit rejtsem,
Boldog leszek ily végtelen,
Ilyen édes szerelemben!

Sorsom úgy is ott van régen
Halvány szép kis kezébe,
Boldog leszek nagygyá téve,
Boldog leszek elfeledve,
Téged áldva és szeretve!

Mátray Lajos.

A szolgálalelkűek.

(Társadalmi regény.)

Írta: TÁBORI RÓBERT.

(Folytatás.)

— S ha nem tenném, elveszteném becsületét?
— Becsületemet? Nem!... Mert én tudom, hogy nem gyávaság diktálja eljárását. De mivel mások ezt nem tudhatják és én kénytelen vagyok mások véleményére is adni valamit...
— Folytassa, kérem.
— Kénytelen volnék öntől megtagadni leányom kezét.
Gerélyi, mint a villámsujtott, hátra tántorodott.
— Emmy kezét? — hebegé.
— Ugy van. Azt akarom, hogy leányom boldog legyen, s erre szükséges, hogy az,

mindenkori új kormányzat, hogy a maga részéről annak megfelelőleg foglaljon állást.

Tényleg sietett úgy a Catargi-kabinet, valamint az is, melynek Gruics tábornok a feje, a kormányra lépés után azonnal bizonyítani a saját loyálisát Bécs-cel szemben.

Nem is lehet tagadni, hogy a Catargi kabinet Oroszország iránti minden határozott előszeretete mellett is mit sem tett, a mi a t irántunk kevésbé barát ságosnak tűntette volna fel nemzeti-szabadelvű vagy junimista nyomatu elődjénél.

Igen, sőt Lahovary ur, a Catargi-kabinet külügyminisztere s azelőtt az Ausztria-Magyarország iránt határozottan barátságos érzelmi román politikuskok vezérszószóka, személyesen jött Bécsbe, hogy ott beható s meglehetősen meggyőző módon bebizonyítsa, hogy ő mint miniszter a Románia és Ausztria-Magyarország közt előbb fennállott barátságos vonatkozásokat nem csak elrontani nem akarja, hanem inkább még elősegíteni s bensőbbé tenni szándékszik, valamint kifejtette a lehetőséget is, mely szerint új kísérlet lehet: kezdeni, hogy vége vettesék a két szomszéd állam közt létező s mindkét félre oly ártalmas vámháborúkat. A mostani kabinetben pedig, mely az ultrakonzervativet felváltotta, Lahovary ur előbbeni minőségében, mint külügyminiszter benne van és a korábbi miniszter Carp, monarchiánk kipróbált barátja, az ő legbefolyásosabb inspiratora.

Igazságosan a Gruics-kabinetől sem lehet megtagadni a bizonyítványt, hogy becsületesen rajta volt, hogy a kormányzati funkciók gyakorlatában pártja teoriáinak radikálizmusát lehetőleg szűkre szabja s különösen a russzomániának ne engedjen tág teret a gyakorlati érvényesülésre.

akire bízom, társadalmi tekintetben ne legyen kifogásolható. Ha nem viv meg Konkoly Benővel, kartársai vissza fognak öntől vonulni, arra fogják kényszeríteni, hogy lemondjon a lésáról. Emmy, mint az ön neje számíruve lesz azon körből, melyet megszokott. Nem veheti tölem rossz néven, hogy ezt megmondolom.

— Nem veszem rossz néven.

— S követi tanácsomat?

— Nem. Más fogalmam van a becsületről, mint az, melyet a társadalom állítása szerint magának vall. Az én becsületemet nem ronthatja le egyetlen fuvallat: de lerontanám magam abban a pillanatban, mikor hűtlen lennék önmagamhoz.

A tanácsos redőbe vonta homlokát, oda ment az ablakhoz és sokáig gondolkodott. Aztán visszatért az asztalhoz és hidegen mondá:

— Hagyjuk abba a meddő vitát. Ön ma nagyon izgatott és holnap bizonyára másként fogja föl a dolgot. Azért is huszonegy órai gondolkozási időt adok önének.

— Mire?

— Arra, hogy elhatározza magát.

— Már készen vagyok elhatározással!

— Mindegy, de én mégis várok. Ha holnap este, pontban nyolcz óraker nem tud meg azt, hogy affairja a mai társadalmi fogalmak szerint rendezve van, akkor nincs többé egymásnak mondani valónk.

— Utolsó szava ez?

— Az utolsó.

— S Emmy is egy nézetben van önnel?

— Ez férfiak doiga, tisztelt uram! — válaszolt metsző hangon Várday; leányom megfogja azt tenni, amit én akarok. De különben is azt hiszem, hogy e dologban osztja nézetemet.

Hidegen meghajította magát és a mellék szobába távozott, Gerélyi gépiesen nyult kapuja után és gépiesen távozott. Valani névtelen, keserű érzés szorította össze szívét és

Es midőn Gruics urnak tényleg szokatlan finánczpolitikája a szerb kabinetet az angol-osztrák bankon s ennek consortialisai s sómonopólium confiscatiója által elkövetett spoliatióra vitte, rögtön indítatva érezte magát, egy a „Pester Correspondenz“ által körvonalozott jegyzékben letenni a biztosítást gróf Kálnokynál, hogy a finánczialis erőszaknak semmiféle politikai motívum sem képezi alapját, sőt Szerbia mindig a legnagyobb súlyt helyezi arra, hogy Ausztria-Magyarországgal a legbarátságosabb szomszédi viszonyban maradjon. A radikális párt hivatalos közlönyének, az Odjeknek mai számában egy vezércikk van, mely az említett jegyzék tartalmát publicisztikai alakban ismétli. Ez mind igen szép, de azért igaz, hogy ránk s politikai céljainkra túlzó pártok uralma a szomszéd államokban nem képezi politikai óhajaink ideálját. Nem miattunk, hisz épp most bizonyítottuk be, hogy positióink az illető elemeket kényszeríti, hogy természetüket elnyomják s loyálisak legyenek. De az illető államok miatt. Nem lehet közömbös, ha hirtelen beálló verőfény mellett világ előtt tudva lesz, hogy a román ultrakonzervativok, kik néhány nap előtt még kormányon voltak, Károly király trónfosztásával kockétoznak s az extrém radikálisok meglehetősen hangosan fantáziálnak a köztársaságról. Károly letétele, valamint Obrenovics Sándor eltávolítása határozottan az orosz túlsulynak szolgáló esél lenne, tehát nemcsak a monarchizmus, hanem Ausztria-Magyarország és az általa támogatott józanul-szabad fejlődése ellen is lenne irányozva az egyes balkán államoknak.

A kölesönös-segélyző-egylet.

(Visszapillantás hat évi fenállása alkalmával.)

Karácsonykor mult hat éve, a midőn ezen életrevaló eszme hosszú vajadás után

több keserűséggel, mint első ízben, de kevesebb bizottsággal ismétlé a máregyszer mondott szavakat:

— Eh, mit! a szolgálalelkűek!

III.

L á z á l m a k.

Késő éjjel tért csak Gerélyi lakására. Valami külsővárosi kis kávéházban ült két óráig egy fekete kávé mellett és gondolkodni iparkodott: helyzete fölött. De nem volt képes eszméit rendbe hozni. A változás életében nagyon gyorsan, minden átmenet nélkül történt; s mint az eltévedt gyermek, a kit elbódít az utcák zaja, nem találta meg ő sem a helyes utat.

Egyetlen eszme élt benne és küzdött az őt megróhanó benyomások ellen. Az első pillanatban fogamzott meg lelkében, mikor Konkoly a beszédebe avatkozott és a mai nap eseményei folytán, erős elhatározással érlelődött. Nem fogok hátrálni, történjék bármi! Mint a sik tengereen uszó hajótörött az egyetlen száll mentő deszkába, úgy kapaszkodott ő göresűsen és vonagolva ebbe az elhatározásba. Nem is sejtette, hogy mi fog még következni, de tisztában volt azzal, hogy nem párbajozik.

Csendes életet folytatott eddig, melyben minden percnél kijutott a maga hasznos teendője; s most egyszerre ez a rendszertelenség. Soha sem bántották a nagy szenvedélyek, s még Emmy iránti szerelme, bármilyen mély volt sem okozott nagyobb hullámozást lelkében és szívében. Nem szokott vitatkozni senkivel s a mai nap folyamában már háromszor volt kénytelen álláspontját megvédelmezni. — Ez annyira kimerítette őt, hogy ruhástól ágyára vetette magát és azonnal mély álomba merült.

A reggeli napsugár fölébresztette és mikor körültekintett, elbámult saját magán. E halavány arc, mely a tükörfől felé néz, az ő képmása! E dult vonások, melyekre az izgalom rányomta bélyegét, az ő vonásai! Ruhástól vetette magát fekhelyére, mint azok a kicsapongó, éjjeli tivornyában örömeiket

testet kezdett ültetni. A városháza nagytermében tartott népes értekezlet elhatározta a szövetséget létesítését, több közérdekű iránt lelkésűb férfi buzgóssága következtében az előkészületek gyorsan megtörtettek és már 1881 február 1-én a szövetséget megkezdte működését. Debreczeni városának közönsége oly szokatlan bizalommal fogadta az itt megismerteten eszmét, hogy mindjárt az első évben 700 egyén lett a szövetséget tagjává mintegy 3400 20 kros betéttel. Azóta hat év mult el, a zsenge esemétebbi erőteljes fá lett, az idegen növény Debreczen városában termő talajra talált és ma már bátran hivatkozhatunk ezen egyet fejlődésére, virágzására, mely tanúbizonyságot tesz Debreczen polgárainak józanságról és gyakorlati eszjárásáról. Azóta évről-évre január 1-én új évtársulat alakul, évről-évre új rétegeket hat át ezen eszme és ma nincs az a társadalmi osztály, nincsen az a foglalkozási kör, mely a szövetséget tagjai között ne volna gazdagon képviselve.

Nem akar ez az egyet részére írott reklam czikk lenni, hiszen oly egyet, melynek 1600 nál több tagja van, a kik mintegy 2400 könyvecskére circa 15000 betéttel, tehát netenként 3000 frtot fizetnek be, ily egyet, mely hat év alatt félmilliónál nagyobb tőkét tudott összegyűjteni, azt hiszem nem szorul reklam czikkre. A növekvő bizalom, a tagok általános meglegedése, az igazgatósági működés élénksége, eléggé reklamok, nemcsak a városi közönségre, hanem — s ez örvendetes tény — a vidékre nézve. Debreczen városa volt a kezdeményező, azóta alakultak a Hajdúmegyében és szomszédmegyékben létező szövetségek s mosolyogva olvastam a n. l. stáiki kérelmét a kik információt kérnek egy alakitandó „piczusás egyet“ érdekében.

De hiszen az egyet gyors felvirágzása előre látható volt. Oly intézmény, mely Székes-Fehérvárott annyira tudott emelkedni, hogy azoz egyike évi 7 millió, a másik 2 1/2 millió forgalmat tud felmutatni, oly intézmény, mely Magyarország legnagyobb városában a polgárság zömét tudta koré gyűjteni, bizonyára nálunk sem téspehdetett el.

Különben a szövetséget előnye szembe szökők. Egyrészt mint tökegyűjtő szerepel, azokat az apró tölteket gyűjti össze, melyek különben nem tétetnének felre. Utóvégre is 20 krt nem igen visz senki a takarekpenztárba és ilyen 20, 40, 60 kr könyvecskék teszik a betetek felét. Az a kényszer, a melylyel a tagok a befizetések pontos teljesítésére

elő egyének, a kiktől eddig lelke mélyéből irtóztott!

A mosolygó napsugár elárasztotta fényével a kis szobát és az ő fázó lelkébe is új életet öntött. A kísértetek és az éjjeli rémek kerültek a napfényt, nem szeretik, ha valaki bátran mer szemükbe nézni. Gerélyi pedig e perczen nagy hajlandósággal érzett magában arra, hogy a világ összes előitéteivel és kísérteteivel farkasszemét nézzen.

Mi is volt az, a mi őt előtte való este annyira elcsüggesztette? Egy szerkesztőség tagjainak kétszínű habozása, a jó barát elpártolása és a tanácsos szembeskedése? A sajtó emberei rendesen idegesek, a jó barát előitéletekben elfogult és a tanácsos vén, mogorva ember, a kinek haragja annyira hasonlít nyájassághoz, hogy alig lehet a kettőt egymástól megkülönböztetni.

Ezért kár volt elcsüggedni! Szembe kell velük szállni bátran s azonnal meghunyászkodnak, mint az éjjeli rém. Egy bátor nézés már sok kísértetet kergetett el a föld színéről!

Vajjon, mit szól most Emmy mind-ezekhez?

Kétségkívül az ő pártját fogja. Ha szereti — s ehez nem fér semmi kétség — akkor föl is fogja a kérdés nagy horderejét. A nők finom ösztönével be fogja látni, hogy ő, Gerélyi Jenő, nem gyávaságból tiltakozik a párbaj ellen, hanem erkölcsi meggyőződésből. S bizonyára azt fogja neki mondani: „Itélijen bár el az egész világ, én megértettelek és hű maradok hozzád!“

Hát kell-e önnél nagyobb jutalom a sok keserűségért, melyet már tapasztalt és bizonyára eszentul is tapasztalni fog? Nem és százszor nem!

Atötlözködött és a hivatalba sietett. Először esett meg rajta, hogy elkésett. — Az osztályfőnök ur beszélni kíván önnel, — jelenté a hivatalszolga, mikor asztalánál helyet foglalt.

(Folyt. köv.)

szorítottak, rendkívül morális hatással van azok nagy részére, és hogy a rendszeret mennyire javul, bizonyítja az, hogy most, miután a tagok száma megkettőzött, az ugynevezett késedelembe nem folyik be több, mint ezeltől esékélyebb bűntszám mellett.

De mennyire előnyös az egyet azon tagokra nézve, akik kölcsönt akarnak igénybe venni. A szövetkezet volt az első intézet Debrecezenben, mely a Takarékpénztár után a kamatlábat 6%-ra leszállította. Sőt még a Takarékpénztár és többi pénzintézet a kölcsönösszeg nagysága szerint állapítja meg a kamatlábat és pl. kis 50-100 frtig terjedő összegek sehol 7-8%-nál olcsóbban nem kaphatók, a szövetkezet tekintet nélkül az összeg nagyságára, már 5 frtos kölcsönre is csak 6% ot számít. Ezen rendkívül előnyös kölcsönt még sokkal előnyösebb teszi azon körülmény, hogy az illető tag a maga betétei után a szövetkezet haszon-eredményének megfelelő hányadában részesül, ezen haszoneredmény 5%-6%-ig terjedhet, úgy, hogy a mikor az illető leszámol és fizetett kamatainak egy részét haszoneredményként visszakapja, csak akkor láthatja, mily esékély kamattal mellett használta kölcsönét.

A szövetkezet kölcsöne már azzal is jelentősen nagyobb olcsóbb, mert kötelezően bélyegmentesek, a mi különösen nagy összegekkel jelentékn, pl. csak 1000 forint után 3-75 frt bélyeg kellene fizetni. De különösen kényelmes azért, mert a szövetkezet nem a d v á l t ó r a, hanem kizárólagosan kötelezően.

A váltónál kell bélyeg, 3 havonként megújítandó, újra benyújtandó, azokivül törlesztési kell, ha az adós a lejárt napján be nem váltja, a váltó óvatolatitk stb. A szövetkezet kölcsönél az adós és kezesek egyszer irnak alá bélyegzetlen kötelezvényt és ez érintetlenül marad az illető betéti könyv leszámolásáig. Csak az törlesztés és annyi törleszt, a ki akar és a mennyit akar, — erre nézve semmi korlátok nincsenek. A kötelezvényt óvatolni nem kell és ezért a szövetkezet sokkal elnézőbb is lehet a késedelemzők iránt.

A szövetkezet egyedüli működési köre a hitelnyújtás, sem értékpapírok vásárlásába, sem más üzletbe nem bocsátkozik, tagjai, hitelnyújtásuk kielégítése képezi kizárólagos hivatását. De ezen hitelnyújtást minden alakban eszközöli. Ad rövid előlegeket a tagok befizetésére, ad kezességre nagyobb összegeket 5 frttől több ezer frtig, e mellett érték papirokra részvényekre, sorsjegyekre, a nélkül, hogy ezért nagyobb jutalékokat számítana, ad végül bekebelezésre a lehető legutányosabb és legalkalmasabb feltételek mellett.

Dr. Szántó Sámuel.

Külföld.

Ujabb forradalom Braziliában. Braziliában, mint a legújabb tudósításokból következtetni lehet, kitört az ellentámadalom. Rio de Janeiroban e hó 18-tól 20-ig véres utcai harcok voltak, melyekben a katonaság is részt vett. A tartományokban szintén történtek zendülések, de a katonasági csapatok a fővárosban s tartományokban is győzelmeskedtek, egyelőre legalább, az antirepublicanus mozgalmak. Hogy az újdonsült köztársaságban csakugyan nem mennek rendű a dolgok s a rázkódások egymást követik, meg-rósi az a sürgöny is, mely szerint a brazilai ideiglenes kormány szigorú rendeletet adott ki azok ellen, kik a hadsereget csábítják, vagy megvesztegetik, avagy másént izgatnak. Ilyen rendelet, ha nincs rá ok, bizonyosan nem adatott volna ki. Minden oda mutat, hogy az első pillanattól váratlanul megjelent monarchista elemek magukhoz térnek s fölveszik a harcot a köztársaság ellen.

Napi hírek.

— **Esküvő.** Mátyás Lajos szatmári ev. ref. főgimnáziumi tanár, a ki a irodalom terén is jó névvel bír, ma d. e. 11 órákor esküdt örök házast M á r k P á l főiskolai tanár kedves, müvelt leányának Aranka kisasszonynak. Az esküvő a menyasszony szüleinek házában ment végbe. Nyoszolyó leányok voltak Kiss Erzsike, Némethy Ilona és Mészáros Paula kisasszonyok; vőfélyek: Balogh Péter szolnoki — Kóray Sándor debreczeni tanár és Szabó Lajos; násznagyok Baray István és Márk Endre. — Az esketési szertartást Kiss Albert lelkész s orsz. képviselő végezte. Az ifjú pár esküvő után elutazott.

— **Jótékonyág.** Tassmer Hugó a debreczeni helyi vasút igazgatója a közközhízi betegek részére orvosi rendelvény szerint való kiosztás végett 14 üveg befőttest küldött karácsonyra.

— **Hymen.** Bészler Károly városi gyámpénztáros, tartalékos honvédfőhadnagy karácsony második napján esküdt örök házast Horváth Erzsike kisasszonynak, Horváth István földbírtokos, vár. biz. tag leányának. — Az esküvő, melynél Csiky Lajos főiskolai tanár működött közre, a menyasszony szüleinek házában ment végbe, nagyszámú, diszes közönség jelenlétében. Nyoszolyó leányok voltak: Horváth Róza (a menyasszony nővére) Horogh Ilonka, Somogyi Mária és Gyulay Ida kisasszonyok, vőfélyek: Zöld Mihály, Medgyaszay Miklós, Szentgyörgyi József és Sárközi Gedeon. Este gazdag lakoma volt a menyasszony szüleinél.

— **A debreczeni dohánytermelők** figyelemzetnek, hogy a jövő évi termelés engedély iránti kérvényüket csakis decz. 31-ig adhatják be a polgármesteri hivatalnál.

— **Dumas Sándor maximái.** — Dumas Sándor az Echo de Parisban következő tiz kiadatlan maximait teszi közzé: 1) Ha látjuk, minő az Isten alkotta élet, nem tehetünk jobbat, mint megköszönni, hogy megalkotta a halált. 2) La Rochefoucault mondá: „E ég erő van mindnyájukban, hogy a mások bajait elbirjuk”. — Hozzá tehetne volna: de talán nincs elegendő arra, hogy szerencsésjüket elviselhessek. 3) A megbánás az utolsó haszon, a melyet az ember hibájából húz. 4) Ne adj más mint névtelen alalmaznákat, mert ezeknek az a kettős előnyük van, hogy egyszerre állják utját a háladatlanságnak és visszaélésnek. 5) Ha az érzelmi dolgok, épp úgy mint az anyagiak vegyileg elemeshetők lennének, elszörnyülködésnek a gyűlölet és megvetés adagán, amely a legtisztább szerelében is benne van. 6) A tisztesség a legnagyobb fursang, mert ez az egyedüli, amit a legfursangosabbak sem látnak előre. 7) A gonoszok térfoglalása annyira rohamos és végzetes, hogy már rég benne gázolunk a bűnben, midőn azt hisszük, hogy még csak a szenvedélynél vagyunk. 8) Miért legyen a fájdalom örökös? Az ember belefárad anyai örömbé, miért nem fáradna bele a bánatba? 9) Nem történt még oly szerencsétlenség, amely be nem hozott volna valamit. 10) Az asszony, mondja a biblia, utolsó volt Isten alkotásai között. Szobaton este felé teremthette. Érezni a fáradságot.

— **A „Debreczeni Híradó”** 52-ik száma vasárnap helyett az év utolsó napján, — k e d d e n délelőtt — fog megjelenni, melyről a szerkesztőség és kiadó ez uton értesítik az előfizetőket.

— **Nyilváos nyugtázás.** A róm. katol. elemi iskola szegény tanulóinak fölruházására befolyt adományokról. (2-ik közl.) Weidner József családja 1 frt 55 kr. Márk Endre, Molnár Lukács, Balogh János, Szédák József, Lám Sándor, Boschetti András, Dr. Vedródi Viktor, Czabán Dánielné, Geréby Fülöpné, Erdei László, Szalay István és Trásy György 1—1 frtot; — Hegedűs János, Gréh Mihály, Stieber János, Vámos Károly, Pájer József, Papp Rókusné, Braunsperger Sándor, N. N., Éles József és Egy valaki 50—50 krt; — Szabó József unitárius, Adler H. Bpest, és Szlancz József 40—40 krt; — Lechner Károly és özv. Czákó Kálmán 30—30 krt; — Fülöp Andorné 25 krt; — Katona Imréné, Csáthy Lajos, Riskó József, Privitzer József, Gréh Mihály, Móritz B. M. V. és G. M. 20—20 krt; Barca Lajosné, Wolf Károly, Péli Ágoston, Bálón Lajos és Borynász Erzsike 10—10 krt. — Szédák József 3 drb. mellényt, Boschetti András 1 kabátot s 1 nadrágot, Weidner Gusztáv 3 pár uj s 5 pár használt cipőt, P. A. kereskedő 2 pár téli keztyűt és Koszler Gyula 1 drb. felső kabátot. — Mely kegyes adományokért midőn nyilvánosan fejezem ki köszönetemet, egyuttal a készpénzben befolyt adományokból is a következőkben van szerencsém beszámolni: a összes bevétele volt 148 frt 18 kr. mely összegből kiadott téli kabátokért 50 frt, lábbelikért 66 frt 70 kr, különböző alsó ruhákért 28 frt., összesen 144 frt 70 kr. s így még a maradvány 3 frt 48 kr. Debreczen, 1889. decz. 27. Pápay János.

— **Igaz ugyan,** hogy nem épen kellemetlen dolog, ha a piczi lábakon sróffal, kules csal igazgatjuk a korcsolyát — hanem az már nem kellemes, ha a sok sróffogatásba beléun hűgyünk, s szeliden odasugja, hogy: maga ügyetlen. A ki tehát ettől a szép titultól megakarja kímélni magát, az beszélje rá az ismerős hölgyeit, hogy „PREMIER” korcsolyát vegyenek, Tóth Gyulánál — mert ehhez nem kell sem kules, sem sróf, — csak egyszerűen a lábhoz igazítva rá kell csatolni — s e mellett az „ügyetlen” titulus-tól minden valószínűség szerint megszabadul az ember.

x **Felhívjuk** olvasóink figyelmét Meisel E. mellépszállásokról szóló lapunk mai számában foglalt hirdetésére.

Gyászrovat.

— **Visi Imre temetése.** Visi Imre, a „Nemzet” szerkesztője temetése csütörtökön délután a magyar közélet kitünőségeinek és a főváros lakosságának impozáns részvétele mellett ment végbe. Koszorúkat küldték, a gyászoló család tagjain kívül: a hírlapírók nyugdíjintézete („felejtethetetlen alelnökeink”), a nemzeti színház nyugdíjintézete („alelnökeink hálás emlékeztetéll”), Jókai Mór („felejtethetetlen barátomnak”), Hegedűs Sándor orsz. képviselő és neje („szeretett barátunknak”), Budapest fővárosa, a főváros orsz. képviselői („jeles pályatársuk és hű barátuknak”), a józsefvárosi választók („szeretett és felejtethetetlen képviselőjünknek”), az egyetemi olvasókör („egykori elnökeink”), a szabadelvű párt, a képviselőház, az „Athenaeum” irod. és nyomdai részvénytársulat, az irók és művészek társasága, a legtöbb fővárosi napilap, Tisza István, Horváth Gyula („az igaz barátunk”), Gajári Ödön („a legemesebb szívű barátunk”), a nemzeti színház tagjai, a józsefvárosi négyelet és még számosan.

A koporsó körül félkörben sorakoztak a „Nemzet” szerkesztőségének tagjai s a hírlapírók nyugdíjintézete küldöttsége. A többi jég multságok most nagyon divatban vannak Debreczenben s látjuk, — hogy, mert az idő is felette kedvező, naponként roppant népsereglik ki a jégpályákra, — s különösen a Szikszayt keresik fel tömegesen, hol a vilányvillágitás mellett a legkellemebb szórakozás kínálkozik. A jégűnnepekre, mely január 5 én lesz le fognak hoztani egy nagy hírvü korcsolyázó művészt, ki ma még Berlinben producálja magát, de az újv első három napjára a budapesti korcsolyázó egyet által lett szerződötve. Ez a művész rendkívüli, — emberföltötti ügyességgel tud korcsolyázni, úgy hogy naponként 100 frt. díjat kap. A korcsolyázás után a diszteremben gyűl össze a közönség, hol t o m b o l a rendeztetik. — A fényes ünnepély iránt városunk közönsége rendkívüli érdeklődést tanusit.

lyett most a jégen rendezni ünnepélyt. A jég multságok most nagyon divatban vannak Debreczenben s látjuk, — hogy, mert az idő is felette kedvező, naponként roppant népsereglik ki a jégpályákra, — s különösen a Szikszayt keresik fel tömegesen, hol a vilányvillágitás mellett a legkellemebb szórakozás kínálkozik. A jégűnnepekre, mely január 5 én lesz le fognak hoztani egy nagy hírvü korcsolyázó művészt, ki ma még Berlinben producálja magát, de az újv első három napjára a budapesti korcsolyázó egyet által lett szerződötve. Ez a művész rendkívüli, — emberföltötti ügyességgel tud korcsolyázni, úgy hogy naponként 100 frt. díjat kap. A korcsolyázás után a diszteremben gyűl össze a közönség, hol t o m b o l a rendeztetik. — A fényes ünnepély iránt városunk közönsége rendkívüli érdeklődést tanusit.

Táncmulatság Mihályfalván. Az érmihályfalvai izr. betegápoló és segélyző négyelet — mint onnan írják nekünk — f. hó 22 dikén a helybeli nagyvendéglő termében thea- és tombolaestélyivel egybekötött táncvigalmat rendezett, a helybeli és vidéki intelligenciának vallás különbözőségűkkel való részvétele mellett.

Az egyet fáradhatatlan elnöke G r ó s z Hermanné már hetek óta buzgólkodott az est sikerében, mely úgy erkölcsileg, mint anyagilag felülmarta az eddig Mihályfalván tartott valamennyi táncmulatság sikerét. — A siker biztosításában különben bőven kivették részüket a gazdasszonyi tisztet teljesítő urnök: Kovács Béláné, Poliak Mórné, Mayer Zsigmondné, Kauffman Adolfné, valamint a pinceszleányok szerepére vállalkozó Rosenfeld Regina, Rosenfeld Frida és Weisz Janka kieszasszonyok, a kik lekötelező szeretetreméltósággal, kellemmel végezték terhes feladatukat. — Az említett urnökön és kieszasszonyokon kívül meg a következőket sikerült följegyezni: Konrad Lászlóné, Gáspárdy Gyuláné, Szentiványi Ferenczné, Grosz Heemanné, Reismann Józsefné, Kovács Béláné, Unger Sámuelné, Zichermann Miklósné, Klein Mórné, Glüek Mórné, Horváth Ignáczné, Leányok: Reisman Berta, Grünfeld Mórné, Dr. Barta Gyuláné, Benedek Mátyásné, Dr. Fráter Gáspárné, Zichermann Miklósné, Klein Mórné, Glüek Mórné, Horváth Ignáczné, Leányok: Reisman Berta, Grünfeld Mórné, Rosenfeld nővérek (Er-Selind), Glüek Róza Zichermann Lotti, Weber Hermin, Kaufmann Róza, Klein Fanni, Török Juliska.

B . . . s E . . . I .

A közönség köréből.

Az igazság érdekében. Nem akarok port verni fel, de nem mulasztatom el, hogy e dologban fölvilágosítást ne adjak, hátla a kemény ítéletet megváltoztathatám. Ünep másodiknapján a „Pünkőd Florenben” harmadik felvonást megelőző szünet, miért? — Nem tudom hosszúra nyult s a földszinti állóhelyen a „hangadó” talán fatalság türelmetlenségének lármás, kellemetlen módon adott kifejezést, a mire a közönség köréből néme-lyak püssztek is. Egy kieszasszonyra is ez — méltán — kellemetlenül hatott s mert nem tudta, kik hát azok a „színházaszja”, megkérdezte a mellette ülő fiatal úrtól állásukat, — foglalkozásukat. Egyszerű, rövid, talán megszokott válasz: theologusok; mire a megjézés: miveletlenek. Meltóztatassék megengedni N ur, hiszen a theologusok legatiön vannak az én tudtommal s a debreczeni legatitások, kik káplánok és esküdtfőügyelők, azt nem tették. Nem gyermekek, a kicsinyt nagyra fuvó érzék-nyekedés ez, de ha valamikor újra ilven adná elő magát, azt is miveletlen theologusok jelenitenék? Talán, nem ugy van már mint volt régen.

Egy érdekelt.

Csak azért közöljük ezen magán érdekű felszólalást, mert az abban említett felvonás-közi szünet csakugyan olyan hosszúra nyult, hogy nem esoda, — ha a közönség türelmet veszti. Ezek a hosszú szünetek színházunkban igen gyakoriak s azok megszüntetését kérjük a rendezőségétől.

Színház.

Bérletihirdetés! A IV. kishérlét e hó 29-én lejár, tisztelettel kérem a t. bérlet uraságokat, miszerint az V. kishérlét, illetve a második idénybérlet iránt, Foltényi Vilmos urnál (Cassino könyvtári helyiségben) mellobb intézkedni méltóztatassanak, hogy az új bérlet-knél esetleg beálló hely változásokról idejkorán vehessek tudomást. Szives pártfogásukért mely tisztelettel eszedem. Valentin Lajos, igazgató.

A Karácsony Illaván.

Irta: Dr. Kardos Samu.

E hó 21-én kaptam az illavai országos feigyintézet igazgatóságának táviratát, melyben értesítve lettem, hogy M ó r i t z Józsefet meglátogathatom a karácsonyi ünnepek alatt. Bármily nagy is a távolság, bármily zord is az idő, bármennyire is szivesen töltdttem volna családi és baráti körben a régi-óta várt ünnepi napokat — mégis azonnal

Az idei farsang

Farsangi naptár.

Január 4.	Talygásbál a Koronában.
5.	A négyelet jégűnnepe Szikszaynál.
9.	Józsefbál a B i k á b a n.
11.	Tornabál a B i k á b a n.
16.	A független kör bálja a Koronában.
18.	Iparos ifjak bálja a „
19.	Kovács bál a „
25.	acs bál a „
26.	Csizmadia segédek bálja „
Február 1.	Kömives bál a „
2.	Iparos kör bálja a „
5.	Csizmadia mesterek bálja a „
8.	Ev. egyh. fillérgyűlet bálja „
15.	A függetlenség párt bálja „
16.	Czigánybál „

A négyelet jégűnnepeire való óriási előkészületek ugyancsak foglalkoztatják azokat a hölgyeket, — a kik V e r e s n é S z a t h m á r y T e r e z urnó vezetése alatt a rendezés fáradaibaiban osztozkodnak. Eredeti, de a mellett érdekes és vonzó gondolat volt a négyelettel a szokásos bál multságok he-

elhatároztam, hogy örömet és pihenést félre téve, utra kelek.

Karácsony első napján reggelén tehát a gyorsvonatra szálltam és 30 órai utazás után karácsony második napján a déli órákban szerencsésen Illavára érkeztem. Azért mondom szerencsésen, mert a nagy havazások miatt minden állomásra jelentékeny késéssel érkezünk. Így például Galántán majdnem 10 óráig kellett várni.

A szomorú és országos hírnévre vergődött Illava a vágvölgyi vasút mentén, a Vág folyó balpartján fekszik — és 1856-ig vagyis még benne a régi klastromból — fegyházat alapítottak alig ösmerték mások, mint azok, kik a térszomszédságában fekvő trencsén-tep litzli fürdőből néha-néha átrándultak.

Most persze, hogy a csuklyás barátok helyett becsukott gyilkosok és rablók lakják, a nagy és hatalmas épületet — országszerte ösmertté lett a neve. Különösen a gonosztevők előtt, kikre nézve Illava azt jelenti, hogy élve eltemetve.

Igenis élve eltemetve. Mert tud meg nyájas olvasó, hogy az illavai fegyház törzskönyvébe beirt 650 lakója közül olyan, ki életfogytig tartó fegyházra van ítélve, nem kevesebb — mint 92 van, olyan pedig, kit 10 éven alóli szabadságvesztés terhelne egyetlenegy sine.

Szabadság! te is olyan kincs vagy, a melyet csak akkor tud az ember kellel megbecsülni, mikor már nincs birtokában. A fegyencz valóban olyan közép helyet foglal el a dolog és személy között „quasi homo”-nak nevezhetném. Ő neki is meg van az öt érzéke, mint más embernek, ő is tud beszélni, sőt nagyobb része írni és olvasni. De ő mindennek vajmi kevés hasznát veszi. Neki csak a felebbvalója kérdésére szabad felelni, ő csak 3 hónapban egyszer fogadhat látogatást, ő csak 6 hónapban egyszer írhat levelet, ő csak az első év eltelté után olvashat könyvet. És ezt is csak az esetben, ha magaviselete példás.

De hát a gyujtogatokat, rablókat és gyilkosokat hogyan lehet példás magaviseletre tanítani, helyesebben kénszeríteni? Talán ütök, verik, éhezteszik őket? Oh nem, még csak bilineseket sem raknak rájuk.

Az a hatalmas eszköz — az a csodaszor, mely az emberiség, legvadabb, legkegyetlenebb természetű alakjaiból — szóval a dühögő tigrisekből, még csak dümmögni sem merő sző barányokat farag — nem más, mint a magán elzárás.

A magán elzárás 3 fokozattal bír, u. m. magán elzárás világos, magán elzárás homályos és magán elzárás sötét cellában. Az első a B. E. K. általános intézkedési folytán minden fegyencznek át kell esni és pedig az illavai fegyencz mindenikének legalább is egyévet kellene ekként eltölteni. Fájdalom, hogy a fegyházak túltömöttsége folytán ezen módszer ritkán vihető ki egészben, mert nincs elég magánzárka. Illaván ugyan már jövőre lesz, minthogy most már tető alatt van az új épület, melyben nem kevesebb, mint 360 magán zárkát állítottak fel.

A homályos és sötét zárka csak fegyelmi büntetésként alkalmazható, előbbi természetesen csak kisebb, utóbbi pedig nagyobb kihágások esetén. Az a fegyencz, ki 30 napot homályos, vagy 15 napot a sötét zárkában eltöltött, ha még oly vad, ha még oly dacos, ha még kegyetlen is volt, megkorbácsolt ekként nyaldossa felebbvalói kezét, oly irtózáttal gondol a minden emberi szabadságot és szükségletet megsemmisítő sötét cellára.

Ilyen cellában találtam most, azt a máramarosi oláht „Méh Nuczajt”, ki egy falusi zsidó korcsmáros nejevel és 2 gyermekével együtt a múlt évben meggyilkolt. Ilyen zárkában ül a hírhedt zalamegyei zsvány Sanyu Józsi, meg egy Dávid nevű zsidó fegyencz, kinek sehogysem látszik izelni az illavai kósz, mert egyszerűen már megszokott osont kulcsosul nyitván a zárokat, és ki most valami csinált.

A debreczeni törvényszék által elítelt nagy gonosztevők közül is többet meglátogattam. Így egykori védenzemet Tóth Józsefet a konyári gyilkost, ki saját gazgáját ölvén meg, a gyantut oly ügyesen tudta megöltnek öcsésére Kovács Lajosra hártani, hogy amaz az első és másodbírság által már el is lett ítélve és pedig 2 ízben halálra. Csak a Kuria által elrendelt pótvizsgálat folytán harmadfél év múlva derült ki a Kovács Lajos ártatlansága. A konyári rablógyilkos Szegény Károly most a kórházban van, mint betegápoló alkalmazva. A hálapi rablógyilkos Szabó János pedig a pékmesterséget tanulta meg — és meg is kínált engem az általa sültött és valóban jóízű kenyérből. Az újvárosi gyilkos Buhez Ferenc, ki gazdaszonyát kutba ült, — és e miatt kegyelem útján életfogytiglani fegyházra lett ítélve, egész érdeklődéssel kérdőzködött „Sárváry Lőrincz tek. fő ügyész ur után.”

A legtöbb időt azonban a 43-ik számú cellában töltöttem, ebben elzárva 4-ed magával az egykori rabló vezér Dohos Gábor — a Hoszter Fülöp, Verecs József és egy oláh cigány társaságában. Nem tagadom, mély megilletődéssel állottam a cella ajtója előtt, bepillantottam az alig mogyoró szem nagyságu nyíláson. A 4 gyilkos, ki közül 3 életfogytiglani szabadságvesztésre van elítélve — együtt ült az asztalnál és a közös tálból falatoztak oly csendesen, oly kedélyesen, mintha kezüket soha ártatlanul kiontott emberi vér nem érintette volna, mintha lelküket

a legborzasztóbb tettek egész sorozata nem is terhelné.

De a káplár kezében megzörrentek a kulcsok, a hatalmas lakatok egymás után pattannak fel — kinyílik a hatalmas vasajtó — és előttem áll a 4 gonosztevő, a pár percnyi kínos csendet az öreg Dohos Gábor törli meg, egyenesen azt kérdeven tőlem:

— Kihéz van szerencsém nagyságes ur?
— Nem vagyok én nagyságes ur, hanem csak X. Y. debreczeni ügyvéd, ki erre járván, felkerestem magát.

Alig mondtam ki a nevem, az öreg mindjárt egész bizodalmasan folytató:

— Hallottuk a tekintetes urat emlegetni, ugy-e annak a Mörizc gyereknek a sorsában tetszik járni? Szegény fiu! Kár érte — folytató az öreg — hogy olyan bolondot csinált. Bizony 20 esztendő nagy idő! Azt csak mi tudjuk ugy-e Fülöp pajtás? — szólt oda barátságos mosolyal Hoszternek.

De Hoszter nem felelt, hanem helyette a cigány felelt.

— Igen is instálom, még tisz esztendő is nagyon sok.

— Hallgass moré! — szólt megvető tekintettel oda a rablóvezér, — nem téged kérdeztelek.

Majd székel kint meg és kérdezősködni kezdett a debreczeni viszonyokról.

— Meg van-e még az én volt vizsgálóbíró Mocsy József tekintetes ur?

— Meg, hála istennek.

— No ugy kérem adja át neki a tiszteltem és vigye el neki ezt a gyufatartót, saját kezem becsülete munkája, mondja meg, hogy szivesen küldöm, mert jó volt hozzám és én hálásan gondolok rája.

Az egész idő alatt Hoszter, ki összesen 36 éves, magas, sugár, barna ember feltűnő intelligens vonásokkal, egy szót sem szólott. Hanem szintugy elmélázva tekintett maga elé az előtte fekvő könyvre.

— Talán beteg, — kérdezem, — hogy olyan szomorú?

— Az nem vagyok, de éppen imádkozni akartam.

— Igen, — szólat meg ismét Dohos Gábor. — Fülöp az jámbor fiu, most orgonáznai tanul — és rámutatott arra az ablak mellett álló kis orgonára, melyet eddig még észre sem vettem.

— Hát szabad a fegyenczeknek zenélni és kérdni a kisértemben levő káplárt.

— Szabad, de csak az igazgató ur engedelméből és csak a legjobb viseletűnek. Hoszter pedig a legpéldásabb és legügyesebb fegyencz egyike. Ő a 8 év alatt mióta itt van fegyelmileg jó formán még soha bittve nem volt. — 4 féla mesterséget megtanult, sőt még irodai szolgálatot is teljesített már egy ízben.

Hoszter látható örömmel hallgatta az egyszerű káplár elismerő szavait — és mintegy felbátorodva kérdező aztán tőlem hogy nem érezném-e magam sérve, ha ő valami kis emléket adna ajándékká. Erre aztán elővett ládájából egy csontfaragással díszített gyönyörűen esztergályozott czukor tartót és átnyújtá.

— Köszönöm! Hoszter, de ez olyan értékes darab, hogy el nem fogadhatom magától — csak ugy ingyen.

— Csak tessék elfogadni, nekem nem kell, aztán meg azért csináltam, hogy valami érdemes embernek örömet szerezsek vele. Az ügyvéd ur pedig tudom, hogy jó ember, különben nem jött volna ide felkeresni a Mörizc Jósikát.

E közben már esteledvén, — de meg az igazgató urnál is még valami kis dolgom lévén, — elbucsutam az országos fegyház legérdekesebb lakóitól. Pontban 6 órakor léptem ki a fegyházból a szabad levegőre — és miután már fél 7 órakor indul a vonat Rutkára, hát sebes léptekkel haladtam le a vár fokán. Elöttem feküdt a rohanó Vág folyó jégpáncélba verve, mögöttem egy ország gyilkoló hada vas kalitkába zárva. A rohanó Vág jégpáncélját feloldja a tavasz enyhe sugara, és a rablók zárkáit felnyitja a halál rideg lehellete.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Holnap, vasárnap 1889. december 29-én, páros bérletben:

A CZIGÁNY.

Népszínmű 3 felvonásban.

MŰSOR:

Hétfő 30. „Árnyil és Tündér Ilona”, páratlan bérlet.
Kedd 31. „Tündérlak Magyarhonban.” (népeltadás szünetben, kezdete fél hét órakor.) Szerda: „Vízözön” (látványos színmű páros bérletben.)
Csütörtök: „Pünkösöd Flórencsben” (páratlan bérletben.)
Péntek: „Egy katona története” (páros bérletben.)
Szombat: „Ibolyafaló” (páratlan b.)
Vasárnap: „Ripacsoz Pista dolmánya” páros bérletben.)
Hétfő: „Farszt kisasszony” (páratlan b.)
Kedd: „Nap és hold” (operette ez idényben először.)

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdosok:

Vérsesi Arnold.

Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Legalkalmasabb UJEVI

ajándék-tárgyak

a legjutányosabb árak mellett

felette nagyválasztékban

kaphatók

Győri Ignácznál

DEBRECZEN.

a „Biká”-val szemben.

A nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozom, hogy a Turai Farkas ur tulajdonát tévő jóhírnévként örvendő

debreczeni első mosó és tisztító üzletet

átvettem s azt a saját felelősségemre fogom tovább vezetni.

Az e téren huzamos időn keresztül Budapest, Bécs és Prága városok első rangu hasonló üzleteiben szerzett bő tapasztalataim, s szakkepzettségem teljes biztosítékot nyújtanak az iránt, hogy az általam átvett mosó és tisztító üzlet jövőben is képes leend a n. é. közönség mindennemű igényeit kielégíteni; főtevékenységem leend ezen támogatást kiérdemelni s az üzletet ugy a vezetés szakkepzettsége, mint az abban alkalmazott működő erők szaporítása által tovább fejleszteni.

Ezen törekvésemben segítségemre foglenni a n. m. a ki egyike a legkitűnőbb pipere vasalóknak.

Az árak jövőben is a legmértányosabbak lesznek; p. o. egy ablakra való csipkefüggöny tisztítása 50 krba kerül.

Debreczen 1889 decz.

tisztelettel

Spiegel Miksa,

Felhívás.

Hivatkozással a tekintetes városi tanács 10446/1889. szám alatt kiadott hirdetésére felhívjuk mindazokat, a kik

1890. január 1-étől
p á l i n k a
és
szeszkes italokat

kimérni ohajtanak, hogy az engedélyezés végett nálunk folyó december 31. napjáig jelentkezzenek.

Aron Manó és Társa

Széchenyi-utca 1811.

Nagyválaszték női ruha szövetekben.

GYENES LAJOS

DEBRECZEN.

FŐTÉR VÁROSHÁZ-ÉPÜLETBEN.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát:

a legújabb divatu gyapju női ruha szövetekben,

flanell, kasán s jó mosó veleszekben,

mindennemű női ruha díszítésekben,

Himalay, Berliner, Chenilia és selyem kendőkben

kötő-pamut, kötő gyapju, c z e r n a

és

minden a rövidáru szakmába vágó árukban,

csipke, szalag és egyéb piperecikkekben.

Nagy raktár:

alkalmi szövetek és kellékekben.

NŐI RUHÁK KÉSZÍTETÉSÉT

saját szöveimből elvállalom.

Mintagyűjteményemet kívánatra bérmentve küldöm.

Kiadó lakás.

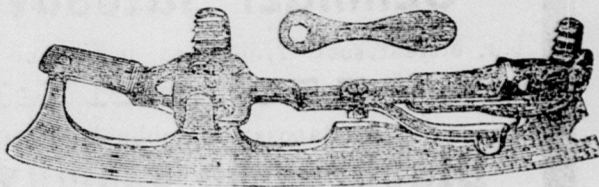
Czepléd-utca 2155. szemben a gyógyszerárval

egész önálló külön utcai emeleti lakás: 6 szoba, konyha, kamara, cselédszoba, pad, 3 pincze, nagy livegezett folyosó, az udvarban jó ivó vizű kut

1890. Május 1-jétől kiadó.

(Ertekezhetni Czepléd-utczán a gyógyszerárvalban. Telefon hálózat 5-ik szám.)

Korcsolya sport.

Halifax, Merkur, Premier

közönséges csiszolt és alanyozott (niklizozott,) legjobb minőségben mint czélszerű

ujjevi ajándékre alkalmas

dus választékban kapható

Tóth Gyula

vaskereskedés, városház sarkán.

Páris 1888.

Páris 1889.

Gyors és biztos gyógyulást eredményez Meisel E. arany érmekkel kitüntetett

MELLPASZTILLÁJA.

Kitüntetve 1889-ben elismerő oklevéllel a párisi világkiállítás jurija által; továbbá I. oszt. arany éremmel a Du Société Scientifique Européenne, valamint az 1888-ik évi pécsi országos kiállítás arany éremmel.

E mellpasztillák orvosi tekinélyek által ajánlatnak és sikeresen használtak. Néhai L. Frigyes német orvos és Dr. Haynald Lajos érsek ömeltósága és mások számos utánrendelése által lettek kitüntetve. (Lásd alul.) E mellpasztillák egy csomagnak elhasználása után máris érezhető gyógyító hatásuk, még az idült mell- és tüdőbetegségeknek is. Minden egyes pasztilla tartalmaz magában egy nyakoldó folyadékot, mely miatt mai napig nemben páratlanul áll.

Meisel E. mell-pasztillái Tóth Béla, Mura-közi Károly, Mihalovits István, és Dr. Rothschnek Emil gyógyszerárvalban és Kornhoter fűszerkereskedésben Debreczenben, és Nyiregyháza Lederer Ignác gyógyszerárvalban kapható.

Főraktár Török Józsefnél Budapeston.

Egy kis skatulya ára 25 kr., nagy skatulya ára 50 kr. Kassau, 1889. október havában.

Tisztelettel

Meisel E.

az európai tudományos társaság tagja.

Meisel E. urnak Kassau.

Ezeimel kegyelemem az előbb én által küldött mell-pasztillák árát; a fennmaradó összegét pedig küldjöm még ugyanaból az címre Budapestre a Nemzeti szállodába, hova 3 nap múlva megérkezem. Bécs, 1887. november 20.

Dr. Haynald Lajos.

Megrendelhető nagyban Gaiser Emil által Kádásutca 1892.

Fekete gyász kelmék

Szép kiállítású sirkoszorúk.

Ujévi ajándékul
ajánl

**FISCHER
JAKAB**
látszerész
DEBRECZENBEN

legfinomabb minőségű színtelenített
Színházi látszöveket
bőr, elefántcsont, gyöngyház, békateknő és alumínium
foglalatba 5,50 krtól feljebb.
Általánosan legjobbnak elismert
Diaphragma szemüvegek
és orrosíptetők.
Salon lorgnettek a la Pompadur
Legújabb szerkezetű
Aneroid légsulymérők
5 forinttól feljebb.
Minimum és maximum hőmérők valamint minden
a látszerészeti szakmához tartozó cikkek a legjobb
minőségben kaphatók. — Vidéki megrendelések pon-
tosan eszközöltetnek.

Ujévi ajándékok!

s más alkalmi ajándék tárgyak
legnagyobb választékban

Porcellán, Üveg, Chinaezüst, Bronze és Majolika
ajándékok, Ét, Tea, Kávé és Moccakészletek,
Majolica és Terracota virágtartók
különböző czélszerű és hasznos dísz tárgyak és
Műipari cikkek,
DITMAR és BRUNNER-féle **Salonfüggő és asztali lámpák,**
a legújabb **Villám és Meteor égőkkel,**
ugyszinte
valódi Erfurti Makart eszekreket
ajánl szabott gyári árak mellett

KASZANYITKY ENDRE
előbb
KUHINKA ISTVAN K. Debreczen.
vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítik.

Fényes Mór
férfi és fiu ruha üzlete
Debreczen, Miklós-utca sarkán

Ajánlja a **téli idényre**
alantani felette jutányos ártégyezékét:

1 férfi egész öltöny	6	frt	—	krtól
1 " téli kabát	3	"	75	"
1 " mentikof	8	"	—	"
1 " mikádó kabát		"	—	"
szövet béleléssel	5	"	50	"
1 " nadrág	2	"	50	"
1 báránnyelű kabát	8	"	—	"
1 fiu egész öltöny	3	"	—	"
1 " téli kabát	3	"	—	"
1 " mentikof	5	"	—	"
1 " mikádó	4	"	50	"
1 köpenyek valódi er- délyi anyagból	8	"	—	"

Utazó bundákat farkas, sopp, fekete erdélyi
báránnyelű és városi bundákat igen olcsó
árban számíttok.
Tömeges látogatást kér
tisztelettel
FENYES MÓR
a Miklós-utca sarkán.

Legjobb, egész a legfinomabbj.
Legjobb bevérsítési
forrás.

M a s s a g e t

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni,
hogy **Dr. Tihanyi Sam.** urral
kivel hosszabb időn át összekötöttem, illetőleg a nála
megrendelt műfogakat készítettem, folyó hóban üzleti összekötte-
tésünket feloszlattam, és helyben ezimem alatt egy
fogmütermet
nyitottam.

Egyes fogakat és egész fogsorokat, anélkül, hogy a gyöke-
reket eltávolítani kellene a amerikai rendszer szerint
(honnán több több évi gyakorlat után hazámban vissza tértem)
lelküimeretesen legczélszerűbben pontosan és jutányosan 5 évi
jótállás mellett készítek,
A Megrend műfogát kívánatra azon napon elkészítem, reperá-
ció (eltört darab) megvárható. Egy duplákútnak (2-ik darab) fele
árban „Részlet fizetésre“ a készpénz fizetés árban.
A műfog beillesztés fájdalom nélkül történik.
A t. cz. közönség már nyert eddigi bizalmat továbbra is megtartani,
tovább is törekvésem lesz, annál is inkább, miután önállóan dolgozom. —
Becsés pártfogását kéri mély tisztelettel

FRIEDMANN L. műfogász
Dr. Tihanyi Sam. volt műfogásza, Váradutca
2086. Tek. Hufész házban.

Egy 14—15 éves jó házbóli tanulót elfogadok.

Orvosi
Női felöltők és Bundák.

Nagy Ujévi kiárulás
női divat kelmében és téli kendőkben
50%-el a beszerzési áron alól.

1500 darab
ruha szövet-, flanel
és
barchet maradék,
matól kezdve igen olcsó árban
kapható.

ROTT L.
Debreczen.
Rendkívül olcsó árban.

Szíves tudomására hozom a t. közönségnek, miszerint üzletemet az
ŐSZI- és TÉLI IDÉNYRE
bel és külföldi szövetekkel
nagyválasztékban felszereltem. Ajánlom azok között különösen
brassói szövet készletemet.
Saját üzemben készült, kitűnő szabású és jó minőségű
kész férfi és gyermek öltönyök
és
UTAZÓ BUNDAKBOL
nagy raktárt tartok s azokat határozott, jutányos ár mellett a t. közön-
ség rendelkezésére bocsátom.

Mérték szerinti rendeléseket
gyors és szolid kivitelben teljesítek.
A t. közönség által tanúsított bizalmat megköszönve, kérem
azzal ezentúl is szerencsélten.

Teljes tisztelettel
Szedlák József.

Rövid használat után mint fogtisztító szer nélkülözhetlen.
Uj amerikai
A fogak szépsége | **Glycerin-fogcrème**
(egészségügyi hatáság által megvizsgálva.)
KALODONT Sarg F. A. fia
és társa
cs. kir. udvari szállítók
Becsben.

Kapható a gyógyszerárakban, illatszert kereskedésekben stb. 1 drb 35 kr.

DEBRECZENBEN:
Riekl József Zoltos Szentkirályi és Kaleuda és Kun József uraknál.